

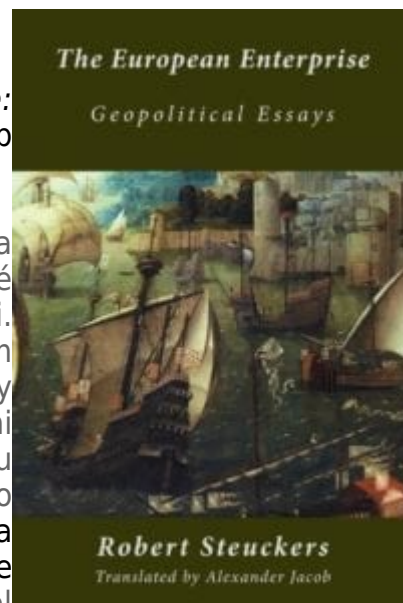
Autor: Kerry Bolton

Recenze knihy Roberta Steuckerse *The European Enterprise: Geopolitical Essays*. Vybral a přeložil dr. Alexander Jacob (Manticore Press, 2016).

Anglofonní pravice intelektuálně zaostává za tou západní a ruskou o celé světelné roky, protože jí chybí dostatečně hluboké filozofické základy, z nichž lze následně vést účinnou akci. Naštěstí poslední léta přinesla anglickým mluvčím, kteří jiným jazykem nevládnou (jako například autor těchto řádek), překlady klíčových evropských myslitelů, z nichž asi těmi nejzásadnějšími jsou autoři vycházející z Nové pravice a z prostředí okruhu Duginových neoeuroasianistů. Významným krok kupředu pro anglofonní čtenáře pak znamenal vznik společnosti Arktos Media zajišťující překlady vlivných evropských myslitelů jako Guillaume Faye a Alain de Benoist. Nyní se navíc jako kvalitní vydavatel tradicionalistických a filozofických knih objevil u protinožců (Australasie, i když pod vedením v cizině žijící Novozélandanky Gwendolyn Tauntonové) Manticore Press, jehož nejnovějším počinem je soubor devíti esejí o 300 stranách, sebraných z přednášek přeložených indickým akademikem dr. Alexanderem Jacobem. Pokrývají desetiletý úsek (do roku 2015) myšlení belgického geopolitického teoretika a proevropského aktivisty Roberta Steuckerse, jednoho z představitelů evropské Nové pravice, který roku 1994 zřídil vlastní think tank Synergies européennes.

Eseje jsou důležité, protože přinášejí čtenářům široké pozadí životně důležité otázky místa Evropy ve světě z pozice vědecké geopolitiky. S ohledem na palčivý nedostatek analýzy náležitě úrovně anglofonní pravice geopolitika dodnes vděčí za mnohé právě tak britskému teoretikovi 19. století Halfordu Mackinderovi, jako německému teoretikovi Karlu Haushoferovi, kteří oba psali o kontrole velké masy souše jako prostředku vlády nad světem – právě oné oblasti, v současnosti sužovaných četnými konflikty a americkým vměšováním v mnoha podobách. Tato tradice geopolitického učení přišla s teorií o trvalém konfliktu mezi dvěma odlišnými tendencemi geopolitické kontroly: námořními a pozemskými mocnostmi.

Thalassokracii (námořní mocnost) pochopitelně ztělesňovala Británie; pozemní mocnosti pak Rusko, Francie, Rakousko-Uhersko a Německo. Británie se evropské pozemní velmoci včetně Ruska snažila zkrotit a rozdělit všemožným diplomatickým manévrováním, mj. podporou Japonska a Osmanské říše proti Rusku. Británie se také postavila proti evropské jednotě, i té prosazované Ruskem skrze aktivní podporu Svaté aliance. Jako protiváhu thalassokratických snah obklíčit Evropu Haushofer navrhoval spojenectví Německa, Ruska a Japonska. Dnešní geopolitičtí teoretici a stoupenci evropské jednoty pak často mluví o „ose Paříž-Berlín-

Robert Steuckers – The European Enterprise: Geopolitical Essays (Manticore Press, 2016).

Moskva.“

Británie nakonec sáhla při „blokování“ Evropy dokonce až k vlastnímu sebevražednému zničení ve válkách proti Evropě v letech 1914-1918 a 1939-1945. Následkem těchto meziválečných válek se evropské říše staly dlužníky Spojených států, zatímco předtím byl vztah obrácený. Po válce byly tradiční evropské říše rozbity – tento hlavní válečný cíl USA by výslovně zakotven jak ve Wilsonových **Čtrnácti bodech** za První světové války i v Rooseveltově **Atlantické chartě** za války Druhé. Dočítáme se v nich, že stěžejním pilířem poválečného světa se má stát volný trh, což znamená smrt říší. (viz K. R. Bolton, *The Geopolitics of White Dispossession*, **Radix**, Vol. 1, 2012). Dnes to nazýváme globalismem, který – jak Steuckers podotýká – využívá doktrín jako liberalismus či multikulturalismus k rozštěpení organických společností.

USA tedy od Británie převzaly úlohu přední světové thalassokratické mocnosti. Thalassokracie se rodí z kupeckého ducha. Toho dříve ztělesňovala Británie obchodníků disponujících neprekonatelnou námořní flotilou a pod britským patronátem také kapitalistický étos přišel s ekonomickou doktrínou **Manchesterské školy**, která dnes v nemalé míře spoluurčuje chod větší části světa. V protikladu k této thalassokratickému pojetí ekonomiky stojí německá škola **Friedricha Lista**, který prosazoval autarkii světadílů a pevninských mas. Tuto dva soupeřící se staly jednou z frontových linií světových válek. Britský triumf se však ukázal Pyrrhovým vítězstvím a zadlužené impérium se záhy po válce rozložilo.

Zatímco britská tradice přece jen ještě vycházela v jádru z indoevropského ducha, vznik Amerických kolonií a později Spojených států formoval především puritánsko-kalvinistický étos. USA jsou dědictvím civilizace, která spenglerovskou terminologií už vstoupila do své pozdně úpadkové životní fáze (toto je mimochodem jediný Steuckersův odkaz na Spenglera). Spojené státy byly koncem něčeho starého, nikoliv začátkem něčeho nového. Jejich náboženstvím byly od počátku peníze a v rámci puritánského smýšlení není kultura o mnoho víc než zbytečným rozptylováním od práce. Stran této otázky Steuckers zdůrazňuje, že USA vzešly z kalvinistko-puritánského mesianismu. Max Weber psal o **kapitalismu a puritánské etice**, a přestože ho Steuckers v těchto esejích nezmiňuje, zůstává Weber velice cenným zdrojem při zkoumání charakteru Ameriky i kapitalismu coby mesianistického vyznání. Znamená to, jak si velmi dobře uvědomují ruští eurasianisté, že střet mezi odlišnými vyznáními dnešního světa nepostrádá metafyzický rozměr.

Víceméně nemá smysl dohadovat se o tom, zda je dominantní mesianismus pohánějící americkou světovou politiku židovského původu a účelu, či o židovském charakteru puritanismu. Síla, označovaná ruskými eurasianisty (i Steuckersem) jako „atlanticistická“ geopolitika soustředěná kolem angloamerické thalassokracie, opakovaně projevila ochotu obětovat zájmy Izraele a sionismu, a podobnou absenci skrupulí v tomto ohledu projevili i „dvorní Židé“ jako Kissinger, podle některých segmentů krajní pravice ztělesňující sionské mudrce. Steuckers v této otázce mluví o Izraeli jako nástroji americké geopolitiky, spíše než opačném stavu, kdy je podle obecně rozšířeného mínění americké krajní pravice Amerika přívěskem Izraele. Člověku možná vytane na mysli pozice SSSR, kde vyšlo několik vynikajících děl o sionismu, určených pro celosvětovou čtenářskou obec, jako kniha Jurije

Ivanova *Pozor: sionismus!*, v nichž je sionismus označován za osvědčený nástroj oligarchické geopolitiky.

V této sbírce esejí nenalezneme rozsáhlé debaty ohledně definice „Evropy,“ jakkoliv narážíme na početné odkazy na historické postavy, politiky i akademiky, z nichž je každý stručně představen v jedné z téměř pěti set poznámek dr. Jacoba. Objevuje se však stručné zamyšlení nad pojmem „Říše.“ Podle Steuckersova mínění Hitlerova říše nesplňovala kritéria tradičního vymezení pojmu, definovaného transcendentní Ideou, schopnou zahrnout pod sebe nejrůznější etnické skupiny, ale zároveň naprosto odlišná od liberálního multikulturalismu vnučeného americkým kapitalismem, jehož umělost, jinak také označovaná za „globalismus,“ postrádá jakoukoliv kvalitu trvalosti, místa či identity poskytují lidství samotnou podstatu bytí. Skutečně lze říci, že Říše coby imperiální koncept představuje cosi organického a to co vyprázdněná levice nazývá „neoimperialismem“ tuto přirozenou kvalitu nemá a ve skutečnosti je naprostou antitezí skutečného impéria. Pro vymezení a dějiny pojmu královské ideje a toho, co je to impérium v tradičním pojetí, odkážu čtenáře na dílo Julia Evely, jehož hlavní práce byly v nedávné době přeloženy do angličtiny, velkým dílem nejspíše následkem oživení zájmu o esoterismus tvořící jednu z hlavních os jeho politického myšlení. Při pátrání po kořenech ideje Říše dospívá Steuckers až k předevropské tradici „proto-Peršanů,“ jejichž široce pojatý rytířský a královský étos povinnosti a poslušnosti tvořil sociální základ pro prekapitalistická organická společenství po celá tisíciletí.

Steuckersova sbírka esejí se ovšem soustředí na jisté praktické otázky evropské jednoty, o nichž se obecně příliš nemluví, jako význam telekomunikací, evropského vesmírného programu, satelitních komunikací, transevropských dálnic a dalších komunikačních systémů. Předpokladem evropské svrchovanosti podle něj je konec americké nadvlády v těchto oblastech. Právě na tomto poli může Rusko sehrát významnou úlohu a přichází zde na pořad dne „eurasijská“ vize spojená s obrodou ruského vlivu, který by ruku v ruce s prosazováním evropské geopolitické strategie vystavil stopku americké „atlanticistické“ thalassokratické strategii usilující o oddělení Evropy od Ruska. Steuckers označuje tento geopolitický průlom „de-enklavizací,“ rozbitím americkým vlivem vytvořených omezení, která nejzřetelněji vyšla na povrch během „barevných revolucí“ v postsovětských zemích a nepokojích vyvolaných v Libyi, Iráku a Afghánistánu. Kromě toho se Steuckers zabývá i významem evropské politiky spojenectví s iberskou Amerikou, s přirozeným středem zájmů v bolívarské Venezuele. V této zemi se skutečně vize jednotného bolívarského bloku stala oficiálním postojem elit; také jde ovšem o vizi Juana Perona, v jehož geopolitické diplomacii měla důležité místo i Kaddáfího Libye. (viz K. R. Bolton, *Perón and Perónism*, Black House Publishing 2014)

Není bez zajímavosti, že Perón se během svého španělského exilu stal stoupencem belgického geopolitického teoretika Jeana Thiriarta, v rozpracování jehož odkazu Steuckers pokračuje. Za další pozoruhodný souběh lze považovat vzájemné působení Nové pravice, de Benoista, Thiriarta a ruských neoeurasianistů v čele s Duginem. Mezi styčné body patří mj. odkazy na geopolitické teze Mackindera a Haushofera, především klíčové pojmy *Heartland* (vnitrozemí Světového ostrova bez přístupu k nezamrzajícím mořím) a *Rimland* (pásmo izolující Heartland od nezamrzajících moří) při vymezení geopolitických sfér, pozemních a námořních mocností i jejich ze své podstaty protichůdných světonázorů; a právní filozofie

Carla Schmitta při definování identity a opozice. Steuckers se shoduje s Duginem na důležitosti pěstování asijských spojenectví. Skupina BRICS je projevem vlivu Dugina a jeho eurasianistů na Putinův režim – a zčásti i příčinou neukojitelné nenávisti „atlanticistů“ k Putinovi. Steuckers i Dugin shodně přisuzují klíčovou úlohu při výše zmíněné „de-enklavizaci“ Eurasie Číně. Podle Steuckerse Čína podobně jako Japonsko agresivně nešíří své náboženství, ani se v rámci mezistátních interakcí nevměšuje do vnitřních záležitostí států – na rozdíl od USA, které morální hesla dlouhodobě využívají coby svou upřednostňovanou strategii. Čína (znovu – podobně jako Japonsko) si uchovala své tradice při současném přijetí technologií, přestože Steuckers upozorňuje, že Čína převzala i „západní“ a „sociálně darwinistický“ model rozvoje. V tomto bodě jsem, přiznám se, poněkud obezřetnější, snad kvůli podvědomé provinciálnosti protinožců a mému odporu k okouzlení novozélandských podnikatelských i politických kruhů Čínou, datujícího se už od dob Mao Ce-Tunga. I když se Steuckers dotýká otázek ropy a dalších surovin, jednou z oblastí mého zájmu je úloha nadcházejících „válek o vodu“ v Eurasii, kdy Čína systematicky upevňuje svou kontrolu horních toků většiny asijských řek v Tibetu, a v této otázce se začínají objevovat první náznaky zásadního konfliktu i mezi Ruskem a Čínou. (Viz Bolton, *Geopolitics of the Indo-Pacific*, Black House Publishing 2013).

Dalším pozoruhodným a (na pravici) sporným bodem Steuckersova myšlení zřejmě bude jeho odmítání separatistické a „identitární“ politiky rozmanitých evropských etnických skupin. Chápe tento vývoj jako krok nazpět od evropské jednoty a výchozí body těchto identit označuje za povrchní. S ohledem na Evropskou unii (kterou nazývá „eurokracií“) sice lze zvýšenou poptávku po pevnější identitě v reakci na všeobjímající materialismus a hédonismus EU – odvozený z amerického vzoru s jeho jakobínsko-zednářským ideologickým impulzem – vnímat jako pochopitelnou, Steuckers však v dotyčných národních a etnických hnutích nevidí nic s dostatečnou kulturní hloubkou. Vyjadřuje obavy, že separatistické tendence jsou odvrácením se od skutečné evropské Říše, které kontinent jen roztrhává. V mnoha takovýchto „krajně pravicových“ hnutích se pak skutečně setkáváme s programem vycházejícím z neoliberalismu a islamofobie, čímž se stávají nadšenými fanoušky Izraele, podobně jako když některé části „pravice“ za Studené války bezmyšlenkovitě papouškovaly původem trockistické protiruské a protisovětské slogany.

Steuckers velice trefně ukazuje kořeny současného (zavádějícím způsobem pojmenovaného) „neokonzervativního hnutí“ právě v tomto trockismu. Neokonzervativci si udržují vysokou míru vlivu na americkou zahraniční politiku a úspěšně vzkřísili rétoriku Studené války pro boj s novými i staronovými nepřáteli: „islamofašismem,“ jak jej neokonzervativci překlátili, i věčným protivníkem Ruskem. Jak autor podotýká, kořeny americké doktríny „permanentní války“ lze bez velkého přehánění vystopovat k trockistické „permanentní revoluci“, z níž se tedy fakticky stal úhelný kámen americké zahraniční politiky. Konkrétněji pak neokonzervativní geopolitičtí stratégové prostřednictvím americké moci usilují o vytvoření neutuchající nestability – „ustavičného konfliktu.“ V zásadní studii na téma zahraniční politiky, kde byl tento pojem představen americkým geopolitikem Ralphem Petersem, je za základní prvek této ničivé strategie označen kulturní rozklad šířený MTV, Hollywoodem apod. ke zničení posledních stop tradice a roztrhání cílové společnosti. Praktické případy, podobné trockistickému a CIA financovanému **Congress for Cultural Freedom**, který během Studené

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

války využíval jazzu a abstraktního expresionismu, ovšem v podstatně širším a pokleslejším měřítku, dnes vidíme na propagaci „hip-hopu“ a podobných kulturních počínů mezi evropskou mládeží americkým ministerstvem zahraničí. (Viz K. R. Bolton, *Babel Inc.*, Black House Publishing 2013).

Osobně za nejvýznamnější prvek díla považuji Steuckersovo určení USA jako hlavního protivníka Evropy a Ruska a označení metafyzického rozměru propasti, která je dělí - jde o střet odlišných pojetí světa a jeho osudu. USA zůstávají, když si vypůjčím Yockeyho výrazivo, „vnějším nepřítelem,“ který ve Schmittově pojetí protivníka může pomoci sjednotit a zformovat evropský *ethnos*, oživený symbiózou s Ruskem. Není bez zajímavosti, že Steuckers nečerpá ze Spenglera, ale z díla Arnolda Toynbeeho. Jeho teorii civilizace, podle níž civilizace vznikají skrze „výzvu a reakci,“ vnímá jako tvůrčí dialektiku, která dokáže oživit – pro změnu Spenglerovými slovy – civilizaci v její zimní fázi, senilitě a směřující vstříc smrti. Evropská odpověď tváří tvář současným výzvám se může ukázat jako obrodný podnět. Rusko nepochybně ukázalo cestu a svým povědomím dějinné mise může propůjčit novou představu o vlastním osudu také Evropě.

Recenze Kerryho Boltona na knihu Roberta Steuckerse *The European Enterprise: Geopolitical Essays* vyšla na stránkách Euro-Synergies (Forum des résistants européens) 7. září 2016.